

Werkrijver Belg bedroevend laag

Belg werkt per dag uur minder dan gemiddelde van industrielanden | Mexicanen zijn werkkampioenen

KOEN DEBOEBLEER
EN STIJN DEMEESTER

De Belgen stropen van alle OESO-landen het minst hun mouwen op. Dat is het strenge oordeel van een onderzoek van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). De Mexicanen schieten de hoofdrol af: zij zijn het ijverigste volkje.

Gemiddeld klopt de Belg dagelijks slechts 7 werkuren, een uur minder dan het OESO-gemiddelde. Ter vergelijking, de werkkampioenen in Mexico besteden dagelijks 10 uur aan werk. Het gaat zowel om betaald als onbetaald werk. Onbetaald werk omvat huishoudtaken, zoals koken en naar de winkel gaan. Dat staat in het rapport

'Society at a Glance', dat de tendensen en beleidsontwikkelingen in kaart brengt.

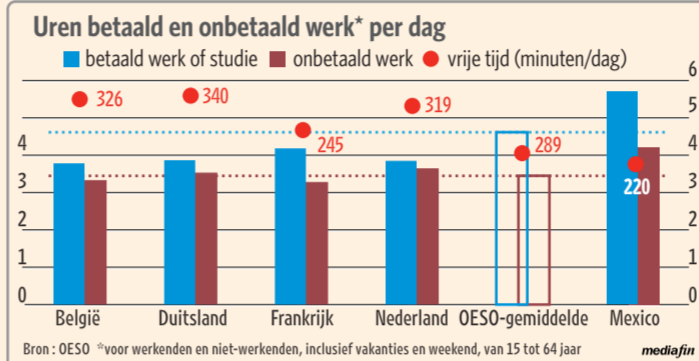
Voor zijn berekening nam de OESO zowel werkenden als niet-werkenden tussen 15 en 64 jaar onder de loep. De cijfers zijn inclusief weekends en vakanties, waardoor de gewerkte uren per dag ogenschijnlijk laag uitvallen. Enige voorzichtigheid is op zijn plaats omdat de onderzochte periode en doelgroep per land kunnen verschillen.

PARTICIPATIEGRAAD

Toch kunnen de cijfers symptomatisch zijn voor de situatie in

België, denken economen. Maarten Goos, hoogleraar economie aan de KU Leuven, kreeg de studie nog niet onder ogen. Maar hij wijst op de lage participatiegraad in ons land. 'Als je het totaal aantal gewerkte uren zou delen door de beroepsbevolking tussen 18 en 65 jaar, kom je aan een heel laag cijfer van zo'n 17 uur per week.' Hij spreekt van een van de pijnpunten van België.

Marc De Vos, de directeur van de denktank Itinera, beaamt. 'De studie kan een illustratie zijn van de klassieke ziekte dat in ons land te weinig mensen werken. De instroom op de arbeidsmarkt begint

laat, de uitstroom vroeg. Eenmaal 45 jaar worden mensen in ons land bijna collectief afgeschreven.'

Het rapport leert bijvoorbeeld dat de Belgische vrouwen door de lage pensioenleeftijd en de hoge levensverwachting gemiddeld 26 jaar van hun pensioen kunnen ge-

nieten. Bij de Belgische mannen is dat 21 jaar, bijna drie jaar langer dan het OESO-gemiddelde.

Behalve de geringe werktijd blijkt dat enkel Spanje slechter scoort voor de tewerkstelling van allochtonen. Bij migranten ligt de werkloosheidsgraad ruim 9,6 pro-

centpunt hoger dan bij autochtonen. In de OESO bedraagt die kloof 3,3 procentpunten.

'De problemen van jongeren, ouderen en vrouwen op de Belgische arbeidsmarkt worden nog eens uitvergroot bij de allochtonen', verklaart Goos. Hij wijst erop dat bedrijven nog altijd terughoudend zijn om allochtonen aan te werven. 'Hen aan het werk krijgen is een van de grootste uitdagingen om het vergrijzingsprobleem op te lossen.'

Uit het rapport blijkt tot slot dat onbetaald werk goed is voor een derde van het bruto binnenlands product (bbp) in de 25 OESO-landen. België zit daar iets onder. In Zuid-Korea is onbetaald werk goed voor 19 procent van het bbp, in het noodlijdende Portugal is dat meer dan de helft.

Leterme toont Europa hogere budgetambitie

DIRK DE WILDE

Het tekort van de Belgische overheden zal volgend jaar maar 2,8 procent van het bruto binnenlands product (bbp) bedragen. In 2015 zal er evenwicht zijn en zal de overheidsschuld dalen tot 88,4 procent van het bbp of minder. Dat heeft premier Yves Leterme (CD&V) beloofd aan ECB-voorzitter Jean-Claude Trichet.

Leterme legt de laatste hand aan de cijfers voor de meerjarenbegroting en het sociaal-economische 'nationaal hervormingsprogramma'. Beide moeten volgende week bij de Europese Commissie worden ingediend.

Achter de schermen wordt al enkele weken zwaar onderhandeld tussen de diverse regeringen. De indiening van de meerjarenbegroting en het hervormingsprogramma werden door de N-VA enkele weken terug omschreven als een feitelijke deadline voor het regeringsoverleg. Via de Vlaamse regering onderhandelt de N-VA nu wel mee.

HOOFDKWARTIER

Pas vrijdag zullen de doelstellingen helemaal definitief zijn. Wat de meerjarenbegroting betreft, heeft Leterme bij een bezoek aan het ECB-hoofdkwartier in Frankfurt wel al de verhoogde ambities duidelijk gemaakt. Voor volgend jaar wordt het beoogde tekort verlaagd van 3 naar 2,8 procent. De schuldgraad wordt mede bepaald door de vraag of de participaties in de geredde banken kunnen worden verkocht.

Over de sociaal-economische doelstellingen die België tegen 2020 wil bereiken, is er nog geen volledig akkoord. Het is maar de vraag of er nog naar zo'n akkoord gestreefd wordt. Volgens de N-VA ontbreekt het aan ambities bij de regeringen van Brussel en Wallonië, ondermeer over de doelstellingen voor de werkgelegenheidsgraad en het klimaat. Andere partijen betwijfelden of de N-VA een akkoord wil sluiten.

De cijfers liggen wel al grotendeels vast. Zo moet tegen 2020 73,2 procent van de volwassen Belgen een job hebben. De energie-efficiëntie moet met 18 procent stijgen. En het aantal voortijdige schoolverlaters moet tegen dat jaar met 10 procent dalen.

Betoging tegen rookverbod op 23 april in Brussel

Boze caféhouders gaan op 23 april in het centrum van Brussel betogen tegen het rookverbod. Gehoopt wordt op meer dan 10.000 manifestanten. De cafés pikken het niet dat het Grondwettelijk Hof op 15 maart besliste dat roken op café vanaf 30 juni enkel nog kan in een aparte rookkamer. Ze vrezen dat de maatregel een 'bloedbad' zal aanrichten. De organisatie kreeg al de steun van de oppositiepartijen Vlaams Belang en LDD en van enkele groothandelaars. BELGA

Topambtenaren luiden alarmbel over benoemingen

De topambtenaren van de 14 grote federale overheidsdiensten (FOD's) hebben de regering van lopende zaken van ontslagnemend premier Yves Leterme (CD&V) in een brief laten weten dat de blokkering van benoemingen en bevorderingen onhoudbaar is. Dat meldden de Corelio-kranten. Over twee weken is het een jaar geleden dat de regering viel. Sindsdien zijn er bij de FOD's geen bevorderingen en benoemingen meer geweest. De brief gaat over het middenmanagement. Ook voor het topniveau staan een reeks plaatsen open.

Zes op tien Belgen willen zieke ouder niet huisvesten

Zes op de tien Belgen zijn niet bereid zieke ouders in huis te nemen. Slechts één op de tien zegt expliciet dat wel te willen doen. Dat leert een enquête over intergenerationele solidariteit, uitgevoerd op vraag van de verzekeraar Delta Lloyd Life. Over het algemeen blijkt die solidariteit nogal begrensd te zijn. Ouders zijn meer solidair met hun kinderen dan omgekeerd. Iedereen is het er wel over eens dat senioren van het leven mogen genieten. Amper 3 procent vindt dat ze zuinig met hun geld moeten omspringen om de erfenis van de kinderen veilig te stellen. Een op de drie mensen weet niet hoe onze pensioenen gefinancierd worden.

Russische president Medvedev eert Frank De Winne op 50ste verjaardag vlucht Gagarin

Naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de eerste bemande ruimtevlucht, die van de Rus Joeri Gagarin, heeft de Russische president, Dmitri Medvedev (links), gisteren het belang van internationale samenwerking in de ruimtevaart beklemtoond en daarbij ook buitenlandse astronauten in zijn hulde betrokken. Medvedev heeft een speciale Medaille van Verdienste gecreëerd voor de ruimte-exploratie, niet alleen voor kosmonauten maar ook voor ruimtevaarders uit landen die aan missies met Russische collega's hebben deelgenomen, zoals de Belg Frank De Winne (rechts).

Pensioen steeg jongste 30 jaar sneller dan loon

Meeste andere uitkeringen bleven achter op welvaartsevolutie | Planbureau waarschuwt tegen stijgingen die economische groei overtreffen

IVAN BROECKMEYER

Het gros van de sociale uitkeringen is dankzij het Generatiepact sinds 2006 sneller gestegen dan het algemene welvaartspeil. Maar enkel voor de gepensioneerden was die inhaalbeweging meestal sterk genoeg om het relatieve verlies te compenseren dat sinds 1980 geleden was. Werklozen en invaliden zijn er relatief gezien nog altijd slechter aan toe dan toen. Leefloners staan weer op hun vertrekpunt.

Dat leert een door het Planbureau gemaakte analyse van het mechanisme voor welvaartsaanpassingen uit het Generatiepact. Dat Generatiepact bevatte niet enkel maatregelen om ons langer

te laten werken. Het voerde na een lange onderbreking ook opnieuw een structureel mechanisme in om de uitkeringen de algemene welvaartsevolutie te laten volgen.

De daarvoor vrijgemaakte bedragen zijn indrukwekkend. Dit jaar gaat het voor alle stelsels (werknemers, zelfstandigen, bijstandstrekken) samen om ruim 290 miljoen euro. In 2012 wordt dat bijna 635 miljoen euro.

Het Planbureau is wel kritisch over de formule die de sociale partners en de regering hanteren om die 'enveloppes' vast te leggen. Die bevat vaste groeipercentages. Die zijn min of meer gebaseerd op de groeihypotheses die destijds door de Vergrijzingscommissie werden gehanteerd. Maar in een context van vertraagde producti-

eviteits- en loonevolutie leidt dat tot een verhoging van de budgettaire kosten van de vergrijzing. Impliciet pleit het Planbureau dus voor een systeem dat meer rekening houdt met de reële economische groei.

DRIE FASES

Het tweede luik van het onderzoek bekijkt hoe de uitkeringen de afgelopen 30 jaar geëvolueerd zijn in vergelijking met het gemiddelde welvaartsniveau (in de praktijk vooral de inkomens uit arbeid). Doorgaans zijn daarin drie fases te onderscheiden. In de vroege jaren 80 gaan de uitkerin-

gen er relatief op vooruit. Terwijl de lonen inleverden bleef de indexering van de uitkeringen intact. Maar dan begint een lange periode waarin de meeste uitkeringen door allerlei besparingsmaatregelen relatief achteruitboerden. Het Generatiepact zorgde voor een ommekeer. De uitkeringen stijgen weer sneller dan het modale arbeidsinkomen.

Kort

- Generatiepact doet bijna alle uitkeringen de jongste jaren sneller groeien dan de arbeidsinkomens.
- Enkel voor de pensioenen was de inhaalbeweging sterk genoeg om eerdere verliezen sinds 1980 te compenseren.

en de leeftijd van de begunstigen.

■ **Pensioenen.** Het is het enige

stelsel waarvan de meeste categorieën van gepensioneerden hun welvaartspositie tussen 1980 en 2009 konden verbeteren. De ook hier vastgestelde terugval tussen 1982 en 1998 is daarna ruim gecompenseerd door het Generatiepact. Mannen gaan er gemiddeld wel meer op vooruit dan vrouwen. Bij de zelfstandigen is de inhaalbeweging sterker dan bij de werknemers. Van oudsher zijn nieuwe gepensioneerden er ook beter aan toe dan oudere. Maar dat verschil wordt steeds kleiner. Vooral door allerlei inkomensplafonds is er een afvlakking van de pensioenen. Het verzekeringskarakter wordt uitgehold.

■ **Invaliden.** Zij zijn er minder goed aan toe. Bij de invalide (ex-)werknemers werd een sterke relatieve terugval tussen 1980 en

het einde van de jaren 90 maar heel gedeeltelijk gecompenseerd door een lichte stijging tijdens de jongste jaren. De (ex-)zelfstandige invaliden gingen er wel fors op vooruit.

■ **Werklozen.** Ook zij verloren tot het begin van de jaren 90 terrein op de arbeidsinkomens. Na een periode van stabilisatie is er nu al enkele jaren een inhaalbeweging. Maar de gemiddelde werkloze is er relatief nog altijd slechter aan toe dan in 1980. Vooral samenwonende werklozen hebben hun werkloosheidsuitkering zien dalen.

■ **Leefloners.** Ze staan nu ongeveer terug op het peil van 1980. Alleenstaanden doen het iets beter. Het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB) steeg wel een pak sneller.

In Rusland is alcohol de belangrijkste oorzaak voor de negatieve evolutie van het bevolkingsaantal en de levensverwachting.

REINER KLINHOLZ, demograaf